

Przedmiotowy System Oceniania z wiedzy o społeczeństwie obowiązujący od roku szkolnego 2015/2016

I. Postanowienia wstępne

1. Przedmiotowy system oceniania z wiedzy o społeczeństwie jest zgodny z Zasadami Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania Gimnazjum w Świnicach Warckich.

2. Niniejszy dokument stanowi załącznik ZWO.

II. Standardy wymagań.

1. Załącznikiem do przedmiotowego systemu oceniania są wymagania edukacyjne na poszczególne oceny.

III. Zasady oceniania.

Wiedza o społeczeństwie jest specyficznym przedmiotem ze względu na bezpośredni związek treści lekcji z codziennym życiem oraz ze względu na interdyscyplinarny charakter. Przedmiot składa się z kilku modułów : wychowanie obywatelskie, wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym. Sprawdzenie przydatności pozyskiwanej wiedzy i umiejętności następuje często natychmiast . Dlatego też na bieżące oceny składa się przede wszystkim ocenianie aktywności ucznia na lekcji przejawiające się gotowością do udziału w zajęciach (uczestnictwo w dyskusji, stawianie pytań, udzielanie odpowiedzi , formułowanie problemów do dyskusji, wyciąganie i formułowanie wniosków, wyrażanie własnych poglądów, argumentowanie swoich przekonań, posługiwanie się podręcznikiem , aktami prawnymi i innymi źródłami wiedzy).

1. Na początku roku szkolnego uczniowie są poinformowani przez nauczyciela przedmiotu o zakresie wymagań z WOS, obowiązujących w danym roku szkolnym (zakres wiadomości umiejętności) oraz o sposobach i zasadach oceniania z w/w przedmiotu.

2. Ocena okresowa i roczna uwzględnia oceny cząstkowe wystawiane uczniom za wiedzę i umiejętności z form aktywności obowiązujących w danym okresie.

3. O ocenie okresowej i rocznej ucznia decyduje hierarchia ważności ocen oraz terminowe wywiązywanie się z wykonywania wymaganych prac w danym okresie.

4. Ustala się następującą różnych form aktywności uczniów na lekcjach WOS:

a) sprawdzian,

b) aktywność na zajęciach

c) odpowiedź ustna,

d) kartkówka,

e) bieżące zadania domowe, referaty, inne.

5. Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny.

6. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniżył wymagania edukacyjne w porozumieniu z jego rodzicami oraz pedagogiem szkolnym o 5 %.

7. Ocena okresowa i roczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

8. Szczegółowy tryb ustalania oceny okresowej i rocznej określa ZWO Gimnazjum w Świnicach Warckich.

9. Ocena roczna w klasie trzeciej jest równocześnie oceną końcową.

10. Ze względu na jedną godzinę przedmiotu w tygodniu nie przewiduje się zgłaszania nieprzygotowania do zajęć.

Sposoby i formy oceniania:

1. *Sprawdziany pisemne.*
2. *Kartkówki.*
3. *Odpowiedź ustna.*
4. *Referat.*
5. *Dłuższa praca pisemna przygotowana w domu.*
6. *Prace domowe.*
7. *Analiza źródeł różnego typu.*

Prace klasowe – sprawdziany.

1. Nauczyciel zapowiada sprawdzian pisemny co najmniej 1 tydzień wcześniej.
2. Sprawdziany i inne prace kontrolne są obowiązkowe. W każdym okresie przewiduje się co najmniej 2 sprawdziany.
3. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać go z całą klasą, to powinien to uczynić w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu. (w przypadku nieobecności usprawiedliwionej termin zaliczenia wynosi 2 tygodnie od daty napisania sprawdzianu przez klasę, przy dłuższej nieobecności ucznia termin zaliczenia uczeń uzgadnia z nauczycielem).
4. Przy nieobecności nieusprawiedliwionej uczeń może być rozliczony na następnej lekcji.
5. Nauczyciel jest zobowiązany ocenić i udostępnić uczniom sprawdziany pisemne, kartkówki w ciągu 2 tygodni od daty napisania.
6. Uczeń, który nie pisał testu (sprawdzian, kartkówka) z powodu nieobecności usprawiedliwionej ma obowiązek napisać go w terminie do dwóch tygodni po teście. W przypadku niestawienia się na test w wyznaczonym terminie, uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. Prace oceniane są punktowo. Za każde zadanie przyznaje się określoną liczbę punktów. Punkty są sumowane i zamieniane na ocenę według następujących wskaźników procentowych:
0% – 35% - niedostateczny
36% -50% - dopuszczający
51% - 75% - dostateczny
76% - 90% - dobry
91% -100% - bardzo dobry
100% oraz zadanie dodatkowe - celujący

7. W stosunku do ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe (uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z realizowanego programu nauczania) potwierdzone pisemną opinią poradni psychologiczno - pedagogicznej lub innej upoważnionej poradni specjalistycznej, nauczyciel obniżył wymagania edukacyjne w porozumieniu z jego rodzicami oraz pedagogiem szkolnym o 5 %.

8. Poprawa oceny niedostatecznej z klasówki jest dobrowolna i uczeń pisze ją w ciągu 2 tygodni od oddania prac. Można poprawić tylko ocenę niedostateczną na ocenę dopuszczającą.
9. Jeżeli w czasie sprawdzianu uczeń korzysta z niedozwolonych materiałów, podpowiedzi kolegów otrzymuje ocenę niedostateczną i traci możliwość poprawy oceny.
10. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne nauczyciel przechowuje przez okres jednego roku. Pozostają one do wglądu uczniów i rodziców.

Odpowiedzi ustne

1. Oceniane są na bieżąco z uwzględnieniem indywidualnych możliwości ucznia, zgodnie z wymaganiami na poszczególne oceny.
2. Nauczyciel pyta z 3 ostatnich lekcji lub z materiału powtórzeniowego.
3. Przy odpowiedzi ustnej ocenianiu podlega :
 - Rozumienie tematu
 - Zawartość merytoryczna
 - Argumentacja

- Wyrażanie sądów
- Stosowanie terminologii właściwej dla przedmiotu
- Sposób prezentacji (samodzielność wypowiedzi , poprawność językowa ,płynność, logiczne myślenie). Dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny).

4. Kryteria oceny ustnej

- celujący - odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera własne przemyślenia i oceny,
- bardzo dobry - odpowiedź wyczerpująca, zgodna z programem, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi,
- dobry - odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem języka, nieliczne błędy, nie wyczerpuje zagadnienia,
- dostateczny - uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe,
- dopuszczający - niezbyt precyzyjne odpowiedzi na pytania nauczyciela, braki w wiadomościach i umiejętnościach, podanie nazwy zjawiska lub procesu przy pomocy nauczyciela,
- niedostateczny - nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela, nie udziela odpowiedzi na większość pytań zadanych przez nauczyciela, ma braki w wiadomościach koniecznych.

Kartkówki

1. O ilości kartkówek w okresie decyduje nauczyciel.
2. Kartkówka obejmuje materiał z ostatnich trzech lekcji. Nauczyciel ma prawo zrobić kartkówkę bez zapowiedzi.
3. Ocenie podlega stopień opanowania nabytej wiedzy i umiejętności, poprawność merytoryczna i językowa wypowiedzi.
4. Kartkówki oceniane są punktowo. Za każde zadanie przyznaje się określoną liczbę punktów. Punkty są sumowane i zamieniane na ocenę .
5. Oceny z kartkówek nie podlegają poprawie.
Według następujących wskaźników procentowych:
0% - 35% - niedostateczny
36% - 50% - dopuszczający
51% - 75% - dostateczny
76% - 90% - dobry
91% - 100% - bardzo dobry
5. Oceny z kartkówki nie podlegają poprawie.

Aktywność na lekcji

1. Nauczyciel ocenia pracę na lekcji. Uczeń gromadzi plusy , które nauczyciel zamienia na ocenę według następujących zasad:
4 plusy - bardzo dobry
3 plusy - dobry
2 plusy – dostateczny
1 plus – dopuszczający

Prowadzenie zeszytów przedmiotowych.

1. Uczeń zobowiązany jest posiadać zeszyt przedmiotowy. Brak zeszytu upoważnia nauczyciela do wpisania w dzienniku lekcyjnym oceny niedostatecznej z przedmiotu.
2. Każdy zeszyt sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki oraz poprawności ortograficznej przynajmniej raz w roku.

3. Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas nieobecności.
4. Uczeń zobowiązany jest do gromadzenia bieżących informacji z kraju i ze świata z dostępnych źródeł w różnej formie.

Zadawanie i ocena prac domowych

1. Obowiązkiem ucznia jest systematyczne odrabianie prac domowych.
2. Zadając pracę domową nauczyciel określa wymagania formalne związane z jej wykonaniem – termin oraz sposób wykonania. Uczeń ma obowiązek przestrzegać terminu i sposobu wykonania zadania
3. Nauczyciel ma obowiązek wyznaczania odpowiedniego do trudności zadania czasu na jego realizację.
4. Nauczyciel sprawdza wykonanie wymienionych wyżej prac w określonym terminie.
5. Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
6. Brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej.
7. W uzasadnionym przypadku – częste nie odrabianie prac domowych spowodowane zaniedbaniami, nieodpowiednim stosunkiem do przedmiotu, lekceważenie obowiązków ucznia, brakiem systematyczności – nauczyciel może odmówić wyznaczenia drugiego terminu wykonania pracy domowej
8. Ocenienie prac może nastąpić natychmiast po upływie terminu ich realizacji lub podczas kontroli zeszytów – zgodnie z umową dotyczącą konkretnej pracy.
9. Znak graficzny, tzw. „parafka” oznacza, że nauczyciel sprawdzał wykonanie pracy, ale nie sprawdzał jej zawartości merytorycznej.
10. Ze względu na jedną godzinę przedmiotu w tygodniu nie przewiduje się zgłaszania nieprzygotowania do zajęć.

Kryteria wystawiania ocen

Ocenę **celującą** może otrzymać uczeń, który:

- ✿ -wyróżnia się szeroką, samodzielnie zdobytą wiedzą, wybiegającą poza program nauczania WOS,
- ✿ - posiadał umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł wiadomości,
- ✿ -samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, które są wzorowe zarówno pod względem merytorycznym, jak i językowym,
- ✿ - nie boi się wypowiadać własnych, nawet kontrowersyjnych, opinii i sądów, które potrafi prawidłowo, przekonująco uzasadnić,
- ✿ - potrafi jasno precyzować pytania dotyczące wielu złożonych problemów,
- ✿ - doskonale zna szeroką terminologię przedmiotową, swobodnie się nią posługuje,
- ✿ -wykazuje doskonałą orientację w aktualnej sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej Polski oraz w sytuacji międzynarodowej.

Ocenę **bardzo dobrą** może uzyskać uczeń, który:

- ✿ -opanował w pełnym stopniu wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania,
- ✿ - sprawnie, samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy,
- ✿ - rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię,
- ✿ - samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią,
- ✿ - potrafi oceniać zachowania innych ludzi,
- ✿ - umie współpracować w grupie,
- ✿ - aktywnie uczestniczy w lekcjach.

Ocenę *dobrą* może otrzymać uczeń, który:

- 🇵🇱 - nie opanował całego materiału określonego programem nauczania , ale nie utrudnia mu to głębszego i pełniejszego poznania wiedzy podstawowej,
- 🇵🇱 - rozumie genezę, przebieg i skutki wielu zjawisk zachodzących we współczesnym świecie i Polsce,
- 🇵🇱 - rozumie podstawowe reguły i procedury życia politycznego i gospodarczego,

- ✿ - poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji, - wykonuje samodzielnie typowe zadania polegające na ocenianiu, selekcjonowaniu, wartościowaniu, uzasadnianiu,
- ✿ - umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne.

Ocenę **dostateczną** może otrzymać uczeń, który:

- ✿ - opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania,
- ✿ - potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne,
- ✿ - umie posługiwać się często pod kierunkiem nauczyciela, prostymi środkami dydaktycznymi wykorzystywanymi na lekcji.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ✿ - ma luki w wiadomościach, nie opanował także wszystkich umiejętności przewidzianych w programie, ale nie uniemożliwia mu to dalszego poznawania treści programowych w następnych etapach edukacji,
- ✿ - zadania i polecenia, które uczeń wykonuje, często przy znacznej pomocy nauczyciela, mają niewielki stopień trudności.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- ✿ - nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania,
- ✿ - nie potrafi, nawet przy znacznej pomocy nauczyciela, korzystać z prostych środków dydaktycznych,
- ✿ - nie potrafi, bowiem nie zna i nie rozumie podstawowej terminologii stosowanej na lekcji, formułować nawet bardzo prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych,
- ✿ - zeszyt przedmiotowy prowadzi niesystematycznie, ma duże luki w pracach lekcyjnych i domowych.

Zasady wystawiania oceny semestralnej i końcowo rocznej - ważenie ocen

Każda ocena otrzymana przez ucznia ma swoją wagę. Podzielone one są na pięć kategorii:

- - Oceny otrzymane ze sprawdzianów wiadomości z całego działu mają wagę **5** punktów,
- - Oceny otrzymane z kartkówek z trzech ostatnich lekcji mają wagę **3** punktów,
- - Oceny otrzymane za odpowiedź i kartkówkę z wiadomości mają wagę **2** punktów,
- - Oceny otrzymane z kartkówek z jednej lub dwóch lekcji mają wagę **2** punktów,
- - Oceny otrzymane z pracy domowej i innych form aktywności oraz gromadzenia informacji z kraju i ze świata mają wagę **1** punktu,

Ocena końcoworoczna wyliczana jest jak waga ocen za I i II semestr.

Zasada wyliczania wartości liczbowej oceny:

1. Dodajemy do siebie oceny danej kategorii i otrzymaną sumę mnożymy przez wagę tych ocen,
2. Otrzymane iloczyny sum dodajemy do siebie i dzielimy przez sumę iloczynów liczby ocen w poszczególnych wagach przez wartość ich wag,
3. Otrzymany wynik porównujemy z tabelą ocen:

Przedział punktowy	Ocena za semestr/koniec roku
Do 1,65	niedostateczny

1,66-2,59	dopuszczający
2,60 - 3,79	dostateczny
3,8 - 4,70	dobry
4,71 - 5,34	bardzo dobry
Powyżej 5,35	celujący

Tabela ocen dla uczniów z obniżonym poziomem wymagań edukacyjnych

Przedział punktowy	Ocena za semestr/koniec roku
do 1,4	niedostateczny
1,41-2,35	dopuszczający
2,36 -3,4	dostateczny
3,41 -4,3	dobry
4,31-5,2	bardzo dobry
5,21 - 6	celujący